

Obsah

Téma 1: Úvod do ekonomické teorie	7
1 Základní ekonomické pojmy, dělba práce, hranice produkčních možností	7
1.1 Ekonomie	8
1.2 Dělení ekonomie	8
1.3 Ekonomická vzácnost	9
1.4 Ekonomické subjekty	9
1.5 Výrobní faktory	11
1.6 Dělba práce	12
1.7 Hranice produkčních možností firmy	13
1.8 Peníze	14
1.9 Otázky k zamyšlení	15
1.10 Použitá literatura	15
2 Tržní mechanismus, nabídka a poptávka	16
2.1 Trh a tržní mechanismus	16
2.2 Nabídka	17
2.3 Poptávka	20
2.4 Cena	22
2.5 Konkurence	23
2.6 Otázky k zamyšlení	25
2.7 Použitá literatura	25
Téma 2: Trh statků a služeb	27
3 Spotřebitel a jeho situace na trhu	27
3.1 Spotřebitel a trh	28
3.2 Kardinalistická teorie užitku	28
3.3 Ordinalistická teorie užitku	30
3.4 Substituční a důchodový efekt	32
3.5 Tvary indifferenčních křivek z hlediska různých statků	33
3.6 Elasticita poptávky	34
3.7 Otázky k zamyšlení	36

3.8	Použitá literatura	36
4	Firma s její situace na trhu	37
4.1	Firma a její cíle	37
4.2	Produkční analýza	38
4.2.1	Produkční funkce v krátkém období	38
4.2.2	Produkční funkce v dlouhém období	40
4.3	Náklady firmy	41
4.4	Příjmy firmy	43
4.5	Zisk firmy	43
4.6	Otázky k zamyšlení	44
4.7	Použitá literatura	45
5	Zákonitosti dokonalé konkurence	46
5.1	Základní charakteristiky dokonalé konkurence	46
5.2	Příjmy firmy v dokonalé konkurenci	47
5.3	Rovnováha dokonale konkurenční firmy	48
5.4	Zisk dokonale konkurenční firmy	48
5.5	Bod uzavření firmy	49
5.6	Bod zvratu	50
5.7	Nabídka dokonale konkurenční firmy	51
5.8	Rovnováha a efektivnost dokonalé konkurence	51
5.9	Výhody ze směny	52
5.10	Teorém pavučiny	52
5.11	Otázky k zamyšlení	54
5.12	Použitá literatura	54
6	Zákonitosti nedokonalé konkurence, alternativní cíle firem	56
6.1	Základní charakteristiky nedokonalé konkurence	56
6.2	Monopol	58
6.2.1	Rovnováha monopolu	59
6.2.2	Neefektivnost a regulace monopolu	59
6.2.3	Náklady mrtvé váhy	60
6.3	Oligopol	61
6.4	Monopolistická konkurence	61
6.5	Alternativní cíle firem	62
6.6	Otázky k zamyšlení	63
6.7	Použitá literatura	63
Téma 3: Trh práce, půdy a kapitálu		64

7	Poptávka a nabídka na trhu výrobních faktorů	64
7.1	Formování poptávky firmy po službách výrobního faktoru	65
7.1.1	Příjem z mezního produktu výrobního faktoru	65
7.1.2	Rovnováha firmy na dokonalém trhu služeb výrobních faktorů . . .	67
7.1.3	Odvozená poptávka po službách výrobních faktorů	68
7.1.4	Křivka odvětvové a tržní poptávky po službách výrobního faktoru .	69
7.2	Stanovení ceny služeb výrobního faktoru	71
7.3	Otázky k zamyšlení	73
7.4	Použitá literatura	74
8	Formování mezd na trhu práce	75
8.1	Trh práce v podmínkách dokonalé konkurence	75
8.1.1	Poptávka po práci	76
8.1.2	Nabídka práce	77
8.1.3	Nominální versus reálné zvýšení mzdové sazby	78
8.1.4	Rovnováha na trhu práce	79
8.2	Trh práce v podmínkách nedokonalé konkurence	80
8.2.1	Odborové svazy a kolektivní vyjednávání	80
8.3	Mzdy v podmínkách monopsonu	82
8.4	Bilaterální monopol	83
8.5	Otázky k zamyšlení	84
8.6	Použitá literatura	84
9	Trh kapitálu	85
9.1	Kapitál jako zdroj růstu společenského bohatství	85
9.2	Strana nabídky na kapitálovém trhu	87
9.3	Strana poptávky na kapitálovém trhu	89
9.4	Rovnovážný stav na kapitálovém trhu	90
9.5	Měření výnosů z kapitálu	91
9.6	Trh kapitálových statků (trh reálných aktiv)	93
9.7	Otázky k zamyšlení	93
9.8	Použitá literatura	94
10	Rozdělování důchodů	95
10.1	Důchod a bohatství	95
10.2	Nerovnost v rozdělování důchodů v ekonomice a její měření	96
10.3	Nerovnosti v důchodech a jejich měření	97
10.4	Procesy vedoucí k přerozdělování důchodů v ekonomice	100
10.5	Efekty přerozdělování	100
10.6	Otázky k zamyšlení	101
10.7	Použitá literatura	102
Téma 3: Trh práce, půdy a kapitálu		103

11 Všeobecná rovnováha v ekonomice	103
11.1 Základní předpoklady modelu všeobecné rovnováhy	104
11.2 Efektivnost ve výrobě	104
11.2.1 Mezní míra transformace produktu	106
11.2.2 Posun hranice výrobních možností	107
11.3 Efektivnost ve směně	108
11.4 Výrobně spotřební efektivnost	110
11.5 Role cenového systému a všeobecná rovnováha	111
11.6 Efektivnost versus spravedlnost	112
11.7 Otázky k zamyšlení	113
11.8 Použitá literatura	114
12 Selhání trhu	115
12.1 Příčiny selhávání volného trhu	115
12.2 Veřejné statky	116
12.2.1 V jakém množství veřejné statky poskytovat?	117
12.3 Problematika externalit	119
12.3.1 Externí užitky	119
12.3.2 Externí náklady	121
12.4 Dopad asymetrických informací na rozhodování	122
12.5 Monopolní síla	123
12.6 Otázky k zamyšlení	124
12.7 Použitá literatura	124
13 Zásahy státu při tržních selháních	125
13.1 Mikroekonomická politika státu a externality	125
13.2 Zásahy státu vedoucí ke zmenšení monopolní síly	127
13.3 Omezování asymetrických informací	128
13.4 Zásahy státu a tržní rovnováha	128
13.5 Selhání státu	130
13.6 Otázky k zamyšlení	131
13.7 Použitá literatura	131
Seznam použité literatury	132